

Into The Distance

Caroline Le Méhauté (1982) bevraagt de verhouding van de mens met diens omgeving: de aarde, maar ook de kosmos waar die aarde toe behoort. Haar sculpturen, installaties en werken op papier staan dichtbij de natuur in die zin dat ze bestaan uit aardse materialen zoals turf, kokosvezel en stenen. Een aardlaag van duizenden jaren oud of rotsen uit de onverwoestbare bergen in de Pyreneeën; slechts het materiaal heeft in al zijn eenvoud al de kracht om existentiële vraagstukken in zich te dragen.

In de abstracte verstillings van het beeld zit een inherent moment van reflectie. De aanblik van een – letterlijk en figuurlijk – verheven oppervlak gemaakt uit aarde, of van een cyanotypie (een fotografische print gemaakt met de directe interventie van zonlicht) die uitgeputte landbouwgronden toont vanuit de lucht, kan volstaan om de mens, de aarde, de kosmos in perspectief te plaatsen. Hoewel de geschiedenis van de getoonde aardlaag, en de vermoeidheid van de natuur die ons omringt, belangrijk zijn, is het ecologische vraagstuk niet haar eerste zorg. Waar het Le Méhauté om te doen is, is een veel fundamenteelere vraag; een existentiële, filosofisch-poëtische reflectie over de positie van de mens in de eigen – natuurlijke, veel oudere, rijkere, grotere – omgeving.

De werken in kokosvezel en andere sculpturen dragen bijna allemaal de titel 'Negociation' – onderhandeling. Het gaat de kunstenaar niet om een commerciële onderhandeling of politieke lobby. Wel draait het hier om de continue negotiatie van onze persoonlijke positie ten opzichte van al datgene dat ons omringt. Als mens bevinden we ons in een bepaalde ruimte waar we ons toe verhouden en moeten we op elk moment een balans overleggen met de zwaartekracht. Ook elk ander element, dier, natuurverschijnsel staat in relatie tot elkaar: er is een doorlopende zoektocht naar compromissen binnen de natuur. Op microschaal staat dit besef dichtbij de praktijk van een beeldhouwer, die bij het maken van een sculptuur steeds moet onderhandelen met spelers als het materiaal, de ruimte, de massa, de zwaartekracht.

Van die constante negotiatie maakt Le Méhauté ons bewust door zelf bijzondere compromissen met haar materie, de ruimte en de toeschouwer te sluiten. Haar werk zweeft vaak; op de muur, bijna tegen het plafond, of in een witte achtergrond op papier. Die positionering is niet gratis: de fysieke perspectiefwijziging brengt ook een mentale confrontatie mee. De aarde komt op gelijke hoogte met de mens; van horizontaal, letterlijk met de voeten getreden en dus nooit van dichtbij gezien, geroken of gevoeld, naar verticaal en face to face. Het hiërarchisch onderscheid valt weg en het besef groeit dat de aarde misschien niet volledig losstaat van de materie waaruit wijzelf zijn opgebouwd.

De aardse natuur is een oerkracht die zich nog voor het ontstaan van de mens een eigen weg baande. Maar de mens probeert die natuur ook vaak naar eigen hand te zetten. In zijn artistieke praktijk onderzoekt **Erwan Mahéo** (1968) onder meer de structuren die men rondom zich neerzet, waarmee men een landschap en een leven vormgeeft.

Mahéo werkt met een veelheid aan disciplines en materialen. Hij beschrijft zijn kunst als een mentale ruimte waar kennis in verschillende kamers onderverdeeld is. Zijn oeuvre is als een mentale constructie, waarvan elke nieuwe schakel een vorige kan ondersteunen, maar ook kan herzien. Zijn algemene interesse in de relaties tussen fysieke en psychologische ruimtes resulteert niet zelden in installaties en objecten met architectuur als een van de centrale thema's. Paradoxaal genoeg werkt hij regelmatig met textiel, een licht en flexibel materiaal, dat toch als gordijn en ruimtelijke structuur kan functioneren.

Zijn onderzoek en werken concentreren zich het laatste jaar rond parken. In de achttiende eeuw waren complexe romantische parken à la mode, krioelend van de paden, vijvers, perkjes en paviljoenen. Sommige landschapsarchitecten gingen voluit en creëerden zelfs heuvels, ravijnen en bossen. Dergelijke tuinen of parken bieden niet enkel een boeiende wandeling, maar projecteren ook een mentaal parcours. Het landschap is een vertaling van psychologische omzwervingen en emoties: een vijver brengt rust en perspectief, een ravijn kan letterlijke en figuurlijke hoogtevrees verbeelden en een nauwe grot voelt claustrofobisch.

Mahéo presenteert een aantal keramieken sculpturen, die maquettes van parken evoceren (en de toekomstige realisatie van een werkelijk, levensgroot park representeren), maar ook andere interessante associaties oproepen. De kleuren waarmee hij de beelden schildert, gaande van zwart naar huidkleurig roze, doen niet zozeer denken aan groene bomen en blauwe vijvers. Wel refereren ze aan medische tekeningen en foto's; afbeeldingen van de binnenkant van het menselijk lichaam. Het park kan immers ook beschouwd worden als een complex organisme, waarin alles samenhangt en een eigen functie vervult. Er is een zekere gelijkenis tussen het menselijk organenstelsel en de harmonie van paden, meertjes en struiken. Daarnaast zaaien de maquettes, mede door hun verticale, gekaderde positionering tegen de witte galeriemuur, een zekere vorm van pareidolie; de illusie waarbij iemand in abstracte vormen of natuurlijke landschappen een menselijk gezicht denkt waar te nemen. Het park wordt zo ook, psychologisch en kunsthistorisch, een portret.

Tamara Beheydt